

Ellen Poulsen: Da jeg har forstået, at det ikke alene er de ændringsforslag, som nu er stillet, man her skal omtale, men lovforslagene i deres helhed, må jeg måske have lov til at sige et par ord om disse, uden at jeg dog skal gentage, hvad der ved førstebehandlingen og andenbehandlingen og ved den del af trediebehandlingen, som fandt sted den 18. maj, allerede er sagt.

Det er vist gået mig, som det er gået mange — det gælder i hvert tilfælde flere i det udvalg, der nu i så lang tid har behandlet de to lovforslag — at jo mere man har arbejdet med dem, jo mere er man blevet klar over, at der stadig kommer mange ting frem, som det er vanskeligt at tage stilling til. Det er mere og mere gået op for os, at disse lovforslag er så komplicerede og griber ind i så mange forhold, både rent menneskelige og andre, at det synes, som om man ikke ganske har overvejet problemerne, før lovforslagene blev fremsat.

Da lovforslagene var til første behandling, måtte vi tage afstand fra den udformning, som man havde givet den medicinske indikation. Vi måtte tage afstand fra den, fordi den forekom os meget uklar. Man prøvede under den medicinske indikation at få en hel del andre ting med, som det ville være meget vanskeligt at overskue, ikke alene for dem, der skulle have med lovenes administration at gøre, men også for lægerne og særlig for den store del af befolkningen.

Det er i hvert tilfælde min mening, at hvis den højtærede minister ville have fremsat et ganske klart svangerskabslovforslag, burde det have været delt; han burde klart og enkelt have fremsat forslag om en rent medicinsk indikation og en rent social indikation, så havde der ikke i det høje ting været nogen som helst tvivl om, hvordan man skulle se på sagen, og så kunne man ganske klart have taget sit standpunkt for eller imod.

Nu hævder den højtærede minister og flertallet i udvalget, at der ikke er tale om social indikation. Jeg erindrers endda nogle gange, hvor den højtærede minister er blevet ret heftig i diskussionen, når andre har ment, at der her var tale om en social indikation. Hvis det slet ikke er tilfældet, står det mig mere og mere klart, efter at sagen har været til den langvarige behandling, at det er en i høj grad uheldig formulering, denne såkaldt medicinsk-social indikation har fået.

Man har her bragt ting ind, som slet ikke kan redes ud fra hinanden. Man har i høj grad taget det psykiske moment med, og man har i allerhøjeste grad også taget en social vurdering med. Man mener, efter at man nu har ændret det, der hed medicinsk indikation, at folketingsret kunne vedtage et sådant lovforslag, og så kunne man føre loven ud i livet og regne med, at de læger, som dog ganske nødvendigt må have med loven at gøre, da det er dem, der, når sagen er afgjort, må tage det afgørende skridt, skulle godtage loven ganske udenom deres samvittighed, ganske udenom det, de mener.

Jeg forstår fuldt og helt den reaktion, som dette har vakt i lægekredse; jeg forstår fuldt og helt, at gynækologerne er kommet til folketingsudvalget — ikke kommet for at ville bestemme, men kommet for at gøre opmærksom på, hvad det er, der her foregår, for at gøre opmærksom på, at man er ved at foretage noget, som kan få en i højeste grad uheldsvanger betydning og få alvorlige følger for befolkningen.

Da trediebehandlingen af lovforslaget blev standset, skete det, fordi et mindretal her i salen meget stærkt gav udtryk for, at man stod vaklende, og at man følte, at hele folketingsret, tør jeg vist godt sige, gjorde det; man følte, at det var en nødvendighed, at vi endnu en gang fik drøftet sagen igennem med de ansvarlige overlæger.

Vi har derefter haft et møde i udvalget med repræsentanter for gynækologerne, og jeg tør nok sige, at det var et langvarigt møde, det varede op imod 3 timer, og sagen blev drøftet i alle enkeltheder; men jeg tror også at kunne sige, at de herrer læger, der mødte i udvalget, og som har gjort et stort arbejde for virkelig at få loven ind i rammer, som kan bruges i det daglige liv, gik noget beskæmmede fra dette udvalgs-møde. Det var ikke meget positivt, de fik ud af det.

Og hvad var det så, disse læger ville? De ønskede — som naturligt er — at i det samråd, hvor bestemmelse skal træffes om en indikation, hvor der skal tages bestemmelse om en svangerskabsafbrydelse, bør den overlæge, der til sin tid skal behandle kvinden, være med fra begyndelsen.

Og hvad var det så, disse læger ville? De ønskede — som naturligt er — at i det samråd, hvor bestemmelse skal træffes om en indikation, hvor der skal tages bestemmelse om en svangerskabsafbrydelse, bør den overlæge, der til sin tid skal behandle kvinden, være med fra begyndelsen.